

**KSIĄŻKA
PRACY
DRUŻYNY**

Na Rok 20.... /20.....

Z.H.P.

ZWIĄZEK HARCERSTWA POLSKIEGO

Chorągiew _____

Hufiec _____

Drużyna Harcerzy im. _____

w _____

KSIĄŻKA PRACY DRUŻYNY

na rok ____/____

Opracowanie

h.o. Janek Walczak

Hm. Marek Szablewski

Na podstawie Hm. Czesława Pukacza 1980 rok

Hufiec Harcerzy „Wilno”

Chorągiew Harcerzy w Wielkiej Brytanii

1sze wydanie 1990 rok

2gie wydanie 2008 rok

elektroniczne - Hm. W. Pniewski

3cie wydanie 2013 rok

Uzupełnienie :-

nowy Regulamin Drużyny - phm R. Jankowski Hufiec Harcerzy „Szczecin”

SPIS TREŚCI

Obowiązki Drużynowego
Opiekun Drużyny
Administracja Drużyny
Patron Drużyny
Podział funkcji w Drużynie
Ewidencja Drużyny
Sieć alarmowa Drużyny
Roczny Program Pracy Drużyny
Obecność na zbiórkach Drużyny
Składki miesięczne
Zbiórki Drużyny
Praca Zarobkowa
Współzawodnictwo między zastępami
Zestawienie ilościowe zbiórek
Skład Komisji Prób na stopnie i sprawności
Wykaz zdobytych stopni i sprawności
Punktacja Zastępów
Uwagi o pracy Drużyny
Rozkazy Drużyny
Protokół ze zbiórek Rady Drużyny
Uwagi i adnotacje wizytatorów
Adresy
Sprzęt Drużyny
Biblioteczka Drużyny i Karta Wypożyczeń
Notatki
Regulamin Drużyny i Arkusze Rejestarcyjne

Uwadze Drużynowego

Książka ta ma być obrazem pracy twojej Drużyny w ciągu całego roku: od początku września do końca sierpnia.

Na wszystkie działy pracy znajdziesz miejsce. Gdybyś jednak nie mógł czegoś zmieścić, używaj czyste kartki na końcu książki.

Przed rozpoczęciem wypełnienia książki zapoznaj się z jej układem i zawartością.

Pisz w książce starannie.

Nie odkładaj na później wpisywanie notatek do książki, powstaną bowiem zaległości, które trudno nadrobić; pamięć jest zawodna.

Idąc na odprawę, konferencję, zabierz książkę ze sobą, będzie ci pomocna.

Po zamknięciu książki z końcem roku złóż ją do Archiwum Drużyny.

OBOWIĄZKI DRUŻYNOWEGO

“Zobowiązuję się:

- dołożyć wszelkich starań, aby powierzoną sobie młodzież wychować w myśl zasad i ideałów harcerskich, opartych na Przyrzeczeniu i Prawie Harcerskim;
- stale czuwać nad zdrowiem fizycznym i moralnym powierzonej sobie młodzieży;
- prowadzić pracę w drużynie według planu zatwierdzonego przez Hufcowego;
- współpracować ze Szczepowym;
- spełniać w terminie wszystkie obowiązki organizacyjne, w szczególności wysyłać raporty, opłacać pogłówne itp., stosownie do regulaminów i instrukcji harcerskich;
- czytać dostępne pisma harcerskie i podręczniki G.K.H.;
- czuwać nad majątkiem Drużyny, odpowiadać za całość działalności finansowej i gospodarczej Drużyny. Przez zobowiązanie to przyjmuję odpowiedzialność za majątek Drużyny;
- przestrzegać, by odznaki harcerskie były szanowane i, w razie wystąpienia ze Związku, legitymacje unieważnione i krzyże harcerskie zwrócone.
- dołożyć starań, celem przygotowania swego następcy, dla zachowania ciągłości pracy;
- nie opuścić Drużyny przed zwolnieniem mnie przez władzę przełożoną oraz przekazaniem majątku Drużyny według protokołu zdawczo-odbiorczego.

Obowiązki p.o. Drużynowego są takie same jak Drużynowego. ”

podpis Drużynowego:

Wyciąg z Regulaminu Drużyny Z.H.P. *Punkt 18 i19*
Główna Kwatera Harcerzy
Londyn 2012 rok

Opiekun Drużyny

Drużyny mają w zasadzie opiekunów. Opiekuna drużyny wyznacza szkoła, Koło Przyjaciół Harcerstwa lub inna organizacja opiekująca się drużyną, w porozumieniu z Hufcowym.

Opiekun ma prawo brać udział we wszystkich przejawach życia Drużyny. Uwagi swe o pracy Drużyny komunikuje Hufcowemu. Opiekun Drużyny wchodzi z Urzędu do Zarządu Koła Przyjaciół Harcerstwa przy Drużynie.

W wypadku niepełnoletności Drużynowego, Opiekun podpisuje następujące zobowiązanie:

„Wobec niepełnoletności Drużynowego, zobowiązuję się odpowiadać za całość działalności finansowej i gospodarczej Drużyny. Przez zobowiązanie to przyjmuję odpowiedzialność za majątek Drużyny”.

Wyciąg z regulaminu Drużyny Z.H.P. *punkt 36*
Główna Kwatera Harcerzy
London 2012 rok

podpis Opiekuna Drużyny

ADMINISTRACJA DRUŻYNY

1. Każda drużyna harcerska obowiązana jest prowadzić następujące książki:
  - a) książka pracy drużyny,
  - b) teczkę wykazów służby,
  - c) książkę kasową wraz z kwitariuszem przychodowym i kwitami rozchodowymi,
  - d) kronikę drużyny,
  - e) książeczki zastępów
  - f) teczki pism przychodzących i ważniejszych pism wychodzących, odpisów raportów, teczki rozkazów Komendy Hufca, Chorągwi, “Wiadomości Urzędowych”, teczki regulaminów i instrukcji.

2. Wprowadzenie dodatkowych książek i teczek jest dopuszczalne w razie koniecznej potrzeby, należy jednak tego unikać.

3. Książki zapisane, teczki wypełnione, tworzą archiwum drużyny, które powinno być należycie ułożone i łatwo dostępne, oraz powinien być sporządzony spis teczek i książek oddanych do archiwum.

PATRON DRUŻYNY
(życiorys)

PODZIAŁ FUNKCJI W DRUŻYNIE

Funkcyjni	Data objęcia/zdania funkcji		Zmiany	Data objęcia/zdania funkcji	
Drużynowy					
Imię, nazwisko, stopień			Imię, nazwisko, stopień		
Przyboczni					
Zastępowi					

Funkcyjni	Data objęcia/zdania funkcji		Zmiany	Data objęcia/zdania funkcji	
Sekretarz					
Imię, nazwisko, stopień Skarbnik			Imię, nazwisko, stopień		
Gospodarz					
Kronikarz					
Inni					
Opiekun Drużyny					

EWIDENCJA

EWIDENCJA CZŁONKÓW DRUŻYNY

Na tej stronie wpisz członków Rady Drużyny, którzy nie należą do zastępów

L.p.	Rada Drużyny	Data Urodzenia	Data wstąpienia do Z.H.P.	Data wstąpienia do Drużyny	Stopnie i data przyznania					Numer krzyża
					mł.	wyw.	ćwik	H.O.	H.R.	

Funkcja	Adres	Telefon	E-mail	Uwagi i zmiany (Wpisz przeniesienie, usunięcie, przyznanie stopnia itp. oraz odpowiedni numer rozkazu)

EWIDENCJA CZŁONKÓW DRUŻYNY

Na tej stronie wpisz członków Rady Drużyny, którzy nie należą do zastępów

L.p.	Zastęp _____	Data Urodzenia	Data wstąpienia do Z.H.P.	Data wstąpienia do Drużyny	Stopnie i data przyznania					Numer krzyża
					mł.	wyw.	ćwik	H.O.	H.R.	
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

Funkcja	Adres	Telefon	E-mail	Uwagi i zmiany (Wpisz przeniesienie, usunięcie, przyznanie stopnia itp. oraz odpowiedni numer rozkazu)

EWIDENCJA CZŁONKÓW DRUŻYNY

Na tej stronie wpisz członków Rady Drużyny, którzy nie należą do zastępów

L.p.	Zastęp _____	Data Urodzenia	Data wstąpienia do Z.H.P.	Data wstąpienia do Drużyny	Stopnie i data przyznania					Numer krzyża
					mł.	wyw.	ćwik	H.O.	H.R.	
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

Funkcja	Adres	Telefon	E-mail	Uwagi i zmiany (Wpisz przeniesienie, usunięcie, przyznanie stopnia itp. oraz odpowiedni numer rozkazu)

EWIDENCJA CZŁONKÓW DRUŻYNY

Na tej stronie wpisz członków Rady Drużyny, którzy nie należą do zastępów

L.p.	Zastęp _____	Data Urodzenia	Data wstąpienia do Z.H.P.	Data wstąpienia do Drużyny	Stopnie i data przyznania					Numer krzyża
					mł.	wyw.	ćwik	H.O.	H.R.	
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

Funkcja	Adres	Telefon	E-mail	Uwagi i zmiany (Wpisz przeniesienie, usunięcie, przyznanie stopnia itp. oraz odpowiedni numer rozkazu)

EWIDENCJA CZŁONKÓW DRUŻYNY

Na tej stronie wpisz członków Rady Drużyny, którzy nie należą do zastępów

L.p.	Zastęp _____	Data Urodzenia	Data wstąpienia do Z.H.P.	Data wstąpienia do Drużyny	Stopnie i data przyznania					Numer krzyża
					mł.	wyw.	ćwik	H.O.	H.R.	
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

Funkcja	Adres	Telefon	E-mail	Uwagi i zmiany (Wpisz przeniesienie, usunięcie, przyznanie stopnia itp. oraz odpowiedni numer rozkazu)

WYKAZ POSIADANYCH SPRAWNOŚCI I SZCZEBLI WĘDROWNICZYCH

na tej stronie wpisz jeden zastęp: najpierw sprawność, a obok jej szczebel i data przyznania, w podobny sposób zapisz posiadane szczeble wędrownicze

L.p.	Zastęp _____	Sprawności	Szczeble Wędrownicze

WYKAZ POSIADANYCH SPRAWNOŚCI I SZCZEBLI WĘDROWNICZYCH

na tej stronie wpisz jeden zastęp: najpierw sprawność, a obok jej szczebel i data przyznania, w podobny sposób zapisz posiadane szczeble wędrownicze

L.p.	Zastęp _____	Sprawności	Szczeble Wędrownicze

WYKAZ POSIADANYCH SPRAWNOŚCI I SZCZEBLI WĘDROWNICZYCH

na tej stronie wpisz jeden zastęp: najpierw sprawność, a obok jej szczebel i data przyznania, w podobny sposób zapisz posiadane szczeble wędrownicze

L.p.	Zastęp _____	Sprawności	Szczeble Wędrownicze

WYKAZ POSIADANYCH SPRAWNOŚCI I SZCZEBLI WĘDROWNICZYCH

na tej stronie wpisz jeden zastęp: najpierw sprawność, a obok jej szczebel i data przyznania, w podobny sposób zapisz posiadane szczeble wędrownicze

L.p.	Zastęp _____	Sprawności	Szczeble Wędrownicze

SIEĆ ALARMOWA

ROCZNY PROGRAM PRACY DRUŻYNY

jesień

	Zadania	Uwagi o realizacji
Wrzesień		
Październik		
Listopad		

ROCZNY PROGRAM PRACY DRUŻYNY

zima

	Zadania	Uwagi o realizacji
Grudzień		
Styczeń		
Luty		

ROCZNY PROGRAM PRACY DRUŻYNY

wiosna

	Zadania	Uwagi o realizacji
Marzec		
Kwiecień		
Maj		

ROCZNY PROGRAM PRACY DRUŻYNY

lato

	Zadania	Uwagi o realizacji
Czerwiec		
Lipiec		
Sierpień		

OBECNOŚĆ NA ZBIÓRKACH DRUŻYNY

L.p.	Imię i Nazwisko	Data Zbiórki															

OBECNOŚĆ NA ZBIÓRKACH DRUŻYNY

L.p.	Imię i Nazwisko	Data Zbiórki															

SKŁADKI MIESIĘCZNE

L.p.	Imię i Nazwisko	Miesiąc											
		Wrzesień	Październik	Listopad	Grudzień	Styczeń	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Lipiec	Sierpień

SKŁADKI MIESIĘCZNE

L.p.	Imię i Nazwisko	Miesiąc											
		Wrzesień	Październik	Listopad	Grudzień	Styczeń	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Lipiec	Sierpień

SKŁADKI MIESIĘCZNE

L.p.	Imię i Nazwisko	Miesiąc											
		Wrzesień	Październik	Listopad	Grudzień	Styczeń	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Lipiec	Sierpień

Zbiórki Drużyny

PLANOWANO

Miesiąc wrzesień

Zadania

Data zbiórki

Wpisz tu zadania, terminy i treść zaplanowanych zbiórek i wycieczek drużyny.
Napisz przed początkiem miesiąca.

WYKONANO

wrzesień

Przebieg przeprowadzonych zbiórek lub wycieczek drużyny (wpisuj po każdej zbiórce)	Praca poza zbiórkami	Wnioski i ważniejsze spostrzeżenia

PLANOWANO

Miesiąc październik

	Zadania
Data zbiórki	Wpisz tu zadania, terminy i treść zaplanowanych zbiórek i wycieczek drużyny. Napisz przed początkiem miesiąca.

WYKONANO

październik

Przebieg przeprowadzonych zbiórek lub wycieczek drużyny (wpisuj po każdej zbiórce)	Praca poza zbiórkami	Wnioski i ważniejsze spostrzeżenia

PLANOWANO

Miesiąc listopad

	Zadania
Data zbiórki	Wpisz tu zadania, terminy i treść zaplanowanych zbiórek i wycieczek drużyny. Napisz przed początkiem miesiąca.

WYKONANO

listopad

Przebieg przeprowadzonych zbiórek lub wycieczek drużyny (wpisuj po każdej zbiórce)	Praca poza zbiórkami	Wnioski i ważniejsze spostrzeżenia

PLANOWANO

Miesiąc grudzień

	Zadania
Data zbiórki	Wpisz tu zadania, terminy i treść zaplanowanych zbiórek i wycieczek drużyny. Napisz przed początkiem miesiąca.

WYKONANO

grudzień

Przebieg przeprowadzonych zbiórek lub wycieczek drużyny (wpisuj po każdej zbiórce)	Praca poza zbiórkami	Wnioski i ważniejsze spostrzeżenia

PLANOWANO

Miesiąc styczeń

	Zadania
Data zbiórki	Wpisz tu zadania, terminy i treść zaplanowanych zbiórek i wycieczek drużyny. Napisz przed początkiem miesiąca.

WYKONANO

styczeń

Przebieg przeprowadzonych zbiórek lub wycieczek drużyny (wpisuj po każdej zbiórce)	Praca poza zbiórkami	Wnioski i ważniejsze spostrzeżenia

PLANOWANO

Miesiąc luty

	Zadania
Data zbiórki	Wpisz tu zadania, terminy i treść zaplanowanych zbiórek i wycieczek drużyny. Napisz przed początkiem miesiąca.

WYKONANO

luty

Przebieg przeprowadzonych zbiórek lub wycieczek drużyny (wpisuj po każdej zbiórce)	Praca poza zbiórkami	Wnioski i ważniejsze spostrzeżenia

PLANOWANO

Miesiąc marzec

	Zadania
Data zbiórki	Wpisz tu zadania, terminy i treść zaplanowanych zbiórek i wycieczek drużyny. Napisz przed początkiem miesiąca.

WYKONANO

marzec

Przebieg przeprowadzonych zbiórek lub wycieczek drużyny (wpisuj po każdej zbiórce)	Praca poza zbiórkami	Wnioski i ważniejsze spostrzeżenia

PLANOWANO

Miesiąc kwiecień

	Zadania
Data zbiórki	Wpisz tu zadania, terminy i treść zaplanowanych zbiórek i wycieczek drużyny. Napisz przed początkiem miesiąca.

WYKONANO

kwiecień

Przebieg przeprowadzonych zbiórek lub wycieczek drużyny (wpisuj po każdej zbiórce)	Praca poza zbiórkami	Wnioski i ważniejsze spostrzeżenia

PLANOWANO

Miesiąc maj

	Zadania
Data zbiórki	Wpisz tu zadania, terminy i treść zaplanowanych zbiórek i wycieczek drużyny. Napisz przed początkiem miesiąca.

WYKONANO

maj

Przebieg przeprowadzonych zbiórek lub wycieczek drużyny (wpisuj po każdej zbiórce)	Praca poza zbiórkami	Wnioski i ważniejsze spostrzeżenia

PLANOWANO

Miesiąc czerwiec

	Zadania
Data zbiórki	Wpisz tu zadania, terminy i treść zaplanowanych zbiórek i wycieczek drużyny. Napisz przed początkiem miesiąca.

WYKONANO

czerwiec

Przebieg przeprowadzonych zbiórek lub wycieczek drużyny (wpisuj po każdej zbiórce)	Praca poza zbiórkami	Wnioski i ważniejsze spostrzeżenia

PLANOWANO

(wakacyjny Plan Pracy)

Miesiąc lipiec

	Zadania
Data zbiórki	Wpisz tu zadania, terminy i treść zaplanowanych zbiórek i wycieczek drużyny. Napisz przed początkiem miesiąca.

WYKONANO

lipiec

Przebieg przeprowadzonych zbiórek lub wycieczek drużyny (wpisuj po każdej zbiórce)	Praca poza zbiórkami	Wnioski i ważniejsze spostrzeżenia
<hr/> <p>Zanotuj ile harcerzy z twojej drużyny wzięło udział w obozie harcerskim, kto organizował ten obóz i gdzie.</p>		

PLANOWANO

(wakacyjny Plan Pracy)

Miesiąc sierpień

	Zadania
Data zbiórki	Wpisz tu zadania, terminy i treść zaplanowanych zbiórek i wycieczek drużyny. Napisz przed początkiem miesiąca.

WYKONANO

sierpień

Przebieg przeprowadzonych zbiórek lub wycieczek drużyny (wpisuj po każdej zbiórce)	Praca poza zbiórkami	Wnioski i ważniejsze spostrzeżenia
<hr/> <p>Zanotuj ile harcerzy z twojej drużyny wzięło udział w obozie harcerskim, kto organizował ten obóz i gdzie.</p>		

PRACA ZAROBKOWA DRUŻYNY I ZASTĘPÓW

Prócz tego zapisu należy sporządzić szczegółową dokumentację finansową każdej imprezy.

Data	Rodzaj pracy	Kto wziął udział w wykonaniu	Wpływ	Koszty	Zysk	Uwagi

PRACA ZAROBKOWA DRUŻYNY I ZASTĘPÓW

Prócz tego zapisu należy sporządzić szczegółową dokumentację finansową każdej imprezy.

Data	Rodzaj pracy	Kto wziął udział w wykonaniu	Wpływ	Koszty	Zysk	Uwagi

WSPÓŁZAWODNICTWO MIĘDZY ZASTĘPAMI

Opisz dokładnie: kto bierze udział, data rozpoczęcia i zakończenia, treść i regulamin zawodów.

Po zakończeniu okresu współzawodnictwa wpisz wyniki.

WSPÓŁZAWODNICTWO MIĘDZY ZASTĘPAMI

Opisz dokładnie: kto bierze udział, data rozpoczęcia i zakończenia, treść i regulamin zawodów.

Po zakończeniu okresu współzawodnictwa wpisz wyniki.

WSPÓŁZAWODNICTWO MIĘDZY ZASTĘPAMI

Opisz dokładnie: kto bierze udział, data rozpoczęcia i zakończenia, treść i regulamin zawodów.

Po zakończeniu okresu współzawodnictwa wpisz wyniki.

WSPÓŁZAWODNICTWO MIĘDZY ZASTĘPAMI

Opisz dokładnie: kto bierze udział, data rozpoczęcia i zakończenia, treść i regulamin zawodów.

Po zakończeniu okresu współzawodnictwa wpisz wyniki.

ZESTAWIENIE ILOŚCIOWE ZBIÓREK ZASTĘPÓW I DRUŻYN W CIĄGU ROKU

Miesiąc	Zbiórki zastępów				Zbiórki drużyny							
	W izbie	W polu	W parku	W lesie			W izbie	W polu	W parku	W lesie		
Wrzesień												
Październik												
Listopad												
Grudzień												
Styczeń												
Luty												
Marzec												
Kwiecień												
Maj												
Czerwiec												
Lipiec												
Sierpień												
Razem												

SKŁAD KOMISJI PRÓB NA STOPNIE I SPRAWNOŚCI

Funkcja w komisji	Nazwisko i imię	Stopień	Funkcja
Przewodniczący			
Członek			
_“_			
_“_			
_“_			
_“_			
_“_			
_“_			
_“_			
_“_			
_“_			

WYKAZ ZDOBYTYCH STOPNI W CIĄGU ROKU

Nazwisko i imię	Data złożenia przyrzeczenia	Nr. rozkazu	Data uzyskania stopni				
			mł.	wyw.	ćwik.	h.o.	h.r.
Razem							

WYKAZ ZDOBYTYCH SPRAWNOŚCI W CIĄGU ROKU

Sprawność	Data	Nazwisko i imię	Data	Nazwisko i imię

PUNKTACJA ZASTĘPÓW

Zastęp _____

Miesiąc	Zbiórka					
	I	II	III	IV	V	Razem
Wrzesień						
Październik						
Listopad						
Grudzień						
Styczeń						
Luty						
Marzec						
Kwiecień						
Maj						
Czerwiec						
Lipiec						
Sierpień						

PUNKTACJA ZASTĘPÓW

Zastęp _____

Miesiąc	Zbiórka					
	I	II	III	IV	V	Razem
Wrzesień						
Październik						
Listopad						
Grudzień						
Styczeń						
Luty						
Marzec						
Kwiecień						
Maj						
Czerwiec						
Lipiec						
Sierpień						

PUNKTACJA ZASTĘPÓW

Zastęp _____

Miesiąc	Zbiórka					
	I	II	III	IV	V	Razem
Wrzesień						
Październik						
Listopad						
Grudzień						
Styczeń						
Luty						
Marzec						
Kwiecień						
Maj						
Czerwiec						
Lipiec						
Sierpień						

PUNKTACJA ZASTĘPÓW

Zastęp _____

Miesiąc	Zbiórka					
	I	II	III	IV	V	Razem
Wrzesień						
Październik						
Listopad						
Grudzień						
Styczeń						
Luty						
Marzec						
Kwiecień						
Maj						
Czerwiec						
Lipiec						
Sierpień						

UWAGI O PRACY DRUŻYNY W CIĄGU ROKU I WNIOSKI DO PRACY W ROKU PRZYSZŁYM

**UWAGI O PRACY DRUŻYNY W CIĄGU ROKU I WNIOSKI DO PRACY
W ROKU PRZYSZŁYM**

ROZKAZ DRUŻYNY

Rozkazy powinny zawierać:

1. Ważniejsze zarządzenia władz harcerskich, które dotyczą lub mogą interesować członków drużyny.
2. Zmiany organizacyjne w drużynie: mianowanie i zwolnienie funkcyjnych, podział na zastępy (imiennie) i zmiany w zastępach, urlopy.
3. Przyjmowanie do drużyny na okres próbny oraz na członków.
4. Zwalnianie członków drużyny (jeśli nie złożyli jeszcze przyrzeczenie).
5. Zawiadomienie o zwolnieniu przez hufcowego członków z drużyny (jeśli składał już przyrzeczenie).
6. Dopuszczenie do prób na stopnie i przyrzeczenia.
7. Przyznanie stopni i sprawności, zdobytych i przyznanych przez Komisję Prób przy drużynie.
8. Zawiadomienie o przyznaniu stopni, sprawności i odznak przez wyższe władze harcerskie lub inne uprawnione do tego władz.
9. Zawody w drużynie i wyniki.
10. Przydział zadań dla zastępowych i poszczególnych harcerzy z związku z pracami prowadzonymi przez drużynę.

Zapisy w książce pracy i innych książkach administracyjnych winny być dokonane na podstawie rozkazu niezwłocznie po jego ukazaniu się. (Rozkazy pisane na maszynie trzeba wkleić na odpowiednich stronach książki).

Związek Harcerstwa Polskiego, Chorągiew Harcerzy w _____, Hufiec _____
_____DH im. _____, Miejsce _____, Data _____

R o z k a z L.____/ ____

Związek Harcerstwa Polskiego, Chorągiew Harcerzy w _____, Hufiec _____
_____DH im. _____, Miejsce _____, Data _____
R o z k a z L.____/ ____

Związek Harcerstwa Polskiego, Chorągiew Harcerzy w _____, Hufiec _____
_____DH im. _____, Miejsce _____, Data _____

R o z k a z L.____/ ____

Związek Harcerstwa Polskiego, Chorągiew Harcerzy w _____, Hufiec _____
_____DH im. _____, Miejsce _____, Data _____

R o z k a z L.____/ ____

Związek Harcerstwa Polskiego, Chorągiew Harcerzy w _____, Hufiec _____
_____DH im. _____, Miejsce _____, Data _____

R o z k a z L.____/ ____

Związek Harcerstwa Polskiego, Chorągiew Harcerzy w _____, Hufiec _____
_____DH im. _____, Miejsce _____, Data _____

R o z k a z L.____/ ____

Związek Harcerstwa Polskiego, Chorągiew Harcerzy w _____, Hufiec _____
_____DH im. _____, Miejsce _____, Data _____

R o z k a z L.____/ ____

Związek Harcerstwa Polskiego, Chorągiew Harcerzy w _____, Hufiec _____
_____DH im. _____, Miejsce _____, Data _____
R o z k a z L.____/ ____

Związek Harcerstwa Polskiego, Chorągiew Harcerzy w _____, Hufiec _____
_____DH im. _____, Miejsce _____, Data _____
R o z k a z L.____/ ____

Związek Harcerstwa Polskiego, Chorągiew Harcerzy w _____, Hufiec _____
_____DH im. _____, Miejsce _____, Data _____

R o z k a z L.____/ ____

Związek Harcerstwa Polskiego, Chorągiew Harcerzy w _____, Hufiec _____
_____DH im. _____, Miejsce _____, Data _____
R o z k a z L.____/ ____

Związek Harcerstwa Polskiego, Chorągiew Harcerzy w _____, Hufiec _____
_____DH im. _____, Miejsce _____, Data _____

R o z k a z L.____/ ____

Związek Harcerstwa Polskiego, Chorągiew Harcerzy w _____, Hufiec _____
_____DH im. _____, Miejsce _____, Data _____
R o z k a z L.____/ ____

Związek Harcerstwa Polskiego, Chorągiew Harcerzy w _____, Hufiec _____
_____DH im. _____, Miejsce _____, Data _____
R o z k a z L.____/ ____

Związek Harcerstwa Polskiego, Chorągiew Harcerzy w _____, Hufiec _____
_____DH im. _____, Miejsce _____, Data _____
R o z k a z L.____/ ____

Związek Harcerstwa Polskiego, Chorągiew Harcerzy w _____, Hufiec _____
_____DH im. _____, Miejsce _____, Data _____

R o z k a z L.____/ ____

Związek Harcerstwa Polskiego, Chorągiew Harcerzy w _____, Hufiec _____
_____DH im. _____, Miejsce _____, Data _____

R o z k a z L.____/ ____

PROTOKÓŁ RADY DRUŻYNY

Protokół zbiórki Rady Drużyny winień zawierać datę i miejsce zbiórki, spis imienny obecnych, porządek obrad, ważniejsze uchwały lub przebieg wykonanych prac. Przed rozpoczęciem zbiórki Rady odczytaj protokół z poprzedniej zbiórki i omów realizację postanowień poprzednio powziętych.

PROTOKÓŁ RADY DRUŻYNY

PROTOKÓŁ RADY DRUŻYNY

PROTOKÓŁ RADY DRUŻYNY

PROTOKÓŁ RADY DRUŻYNY

PROTOKÓŁ RADY DRUŻYNY

PROTOKÓŁ RADY DRUŻYNY

PROTOKÓŁ RADY DRUŻYNY

UWAGI I ADNOTACJE WIZYTATORÓW

UWAGI I ADNOTACJE WIZYTATORÓW

UWAGI I ADNOTACJE WIZYTATORÓW

UWAGI I ADNOTACJE WIZYTATORÓW

ADRESY

Komendant Chorągwi _____

Adres _____

Telefon _____ Kom _____ E-mail _____

Hufcowy _____

Adres _____

Telefon _____ Kom _____ E-mail _____

Drużynowy _____

Adres _____

Telefon _____ Kom _____ E-mail _____

Szczepowy _____

Adres _____

Telefon _____ Kom _____ E-mail _____

Adres _____

Telefon _____ Kom _____ E-mail _____

Adres _____

Telefon _____ Kom _____ E-mail _____

SPRZĘT DRUŻYNY

Nazwa przedmiotu	Ilość	Data Nabycia	Sposób nabycia	Wartość	Adres gdzie się znajduje

SPRZĘT DRUŻYNY

Nazwa przedmiotu	Ilość	Data Nabycia	Sposób nabycia	Wartość	Adres gdzie się znajduje

BIBLIOTECZKA DRUŻYNY

Nr.	Autor	Tytuł książki	Pochodzenie cena książki

KARTA WYPOŻYCZEŃ

Nr.	Tytuł książki	Kto wypożyczył	Data wypożyczenia	Data zwrotu

KARTA WYPOŻYCZEŃ

Nr.	Tytuł książki	Kto wypożyczył	Data wypożyczenia	Data zwrotu

NOTATKI

NOTATKI

NOTATKI

NOTATKI

REGULAMIN

DRUŻYNY

GLÓWNA KWATERA HARCERZY
LONDYN 2012

Zatwierdzony Rozkazem Naczelnika Harcerzy L.9/63

Uzupełniony Rozkazem Naczelnika Harcerzy L.9/91

Uzupełniony Rozkazem Naczelnika Harcerzy L.2/93

Uzupełniony Rozkazem Naczelnika Harcerzy L.2/93

Uzupełniony Rozkazem Naczelnika Harcerzy L.5/12

Spis treści:

- I. PODSTAWA ORGANIZACYJNA
- II. ZAKŁADANIE DRUŻYNY
- III. DRUŻYNOWY
- IV. FUNKCYJNI DRUŻYNY
- V. CZŁONKOWIE DRUŻYNY
- VI. SZCZEPOWY
- VII. OPIEKUN
- VIII. KAPELAN DRUŻYNY/SZCZEPU
- IX. KOŁA PRZYJACIÓŁ HARCERSTWA
- X. ADMINISTRACJA DRUŻYNY
- X. PRZEKAZANIE KIEROWNICTWA NAD DRUŻYNĄ
- XI. ZAWIESZENIE DRUŻYNY
- XII. ROZWIĄZANIE DRUŻYNY

Drużyna jest jednostką organizacyjną, wychowawczą i gospodarczą w Organizacji Harcerzy, działającą na terenie wyznaczonym przez Hufcowego. W rozumieniu niniejszego regulaminu Drużyną jest również Gromada Zuchowa. Wódz prowadzący Gromadę pełni funkcję Drużynowego Zuchów.

I. PODSTAWA ORGANIZACYJNA

1) Gromada Zuchów składa się z co najmniej 2 szóstek po 6-10 członków. Drużyna Harcerzy składa się z co najmniej 2 zastępów po 6–10 członków. Drużyna Wędrowników składa się z co najmniej 3 patroli po 2–4 członków.

2) Specyfika Drużyny

Drużyna posiada nazwę, numer, patrona i kolor, zatwierdzone na wniosek Hufcowego przez Komendanta Chorągwi; winna również wybrać sobie godło, hasło i pieśń, które są wyrazem jej ideowej postawy.

Gromada posiada nazwę i kolor, zatwierdzone na wniosek Hufcowego przez Komendanta Chorągwi; winna również wybrać sobie godło, zawołanie i pieśń oraz sporządzić totem.

3) Nazwa Drużyny

a) Gromada Zuchów używa nazwy zawierającej również nazwę siedziby Gromady, np:

Gromada „Rycerze”
w Londynie

b) Drużyna Harcerzy używa nazwy zawierającej zasadniczo kolejny numer w Hufcu lub Chorągwi, patrona Drużyny oraz siedzibę Drużyny, np:

1 Drużyna Harcerzy
im. Władysława Łokietka
w Londynie

c) Drużyna Wędrowników używa nazwy zawierającej numer Drużyny harcerzy istniejącej na tym samym terenie, osobnego patrona oraz siedzibę Drużyny, np:

1 Drużyna Wędrowników
im. Batalion „Parasol”
w Londynie

d) Jeżeli na danym terenie nie ma Drużyny Harcerzy lub jeżeli Drużyna Wędrowników pracuje przy Hufcu, to może sobie obrać odpowiedni numer albo posługiwać się w nazwie tylko patronem, np:

Drużyna Wędrowników
im. „Czarnego”
przy hufcu „Wilno”

e) Jeżeli Drużyna ma związek z byłą polską jednostką wojskową, to jest dopuszczalne dodanie do nazwy wzmianki o takim związku, np:

1 Karpacka Drużyna Harcerzy
im. Władysława Łokietka
w Londynie

f) Jeżeli Drużyna Wędrowników jako całość uprawia jedną specjalność techniczną, to może tę specjalność uwzględnić w swojej nazwie, np:

8 Siatkarska Drużyna Wędrowników
im. Batalionu Wigry
w Londynie

4) Patron

Każda Drużyna Harcerzy lub Wędrowników posiada patrona, którego wybiera spośród nieżyjących osób, zasłużonych dla Polski. Patron jest dla członków Drużyny wzorem ich życia i postępowania. Drużyna Wędrowników może obrać jako patrona zasłużoną jednostkę bojową lub inną.

5) Proporzec/Sztandar Drużyny

a) Drużyna harcerzy lub wędrowników, w której praca prowadzona jest na dobrym poziomie, może otrzymać od Hufcowego zezwolenie na posiadanie proporca harcerskiego.

b) Drużyna Harcerzy, w której praca prowadzona jest na wzorowym poziomie, może otrzymać od Naczelnika Harcerzy, na wniosek Komendanta Chorągwi, zezwolenie na posiadanie sztandaru harcerskiego.

c) W wypadku poważnego obniżenia się poziomu pracy harcerskiej, zezwolenie może być cofnięte przez Naczelnika Harcerzy, na wniosek Komendanta Chorągwi – wówczas sztandar zostanie oddany do depozytu Komendy Chorągwi.

6) Cele Drużyny

a) Drużyna Harcerzy lub Wędrowników ma na celu:

i. wychowanie metodami harcerskimi dzielnych, prawych i zdolnych do poświęceń ludzi, w myśl Przyrzeczenia i Prawa Harcerskiego,

ii. przygotowanie młodzieży do świadomej, czynnej i ofiarnej służby Bogu, Polsce i Bliźnim.

b) Gromada Zuchów jest pierwszym etapem wychowania młodzieży metodami harcerskimi, kierując się Obietnicą Zuchową i Prawem Zuchowym.

c) Wychowanie młodzieży harcerskiej opiera się na zasadach etyki chrześcijańskiej.

7) Metody i środki.

a) Dla osiągnięcia swego celu Drużyna / Gromada prowadzi pracę wychowawczą metodami harcerskimi przez urządzanie obozów / kolonii, wycieczek, zbiórek oraz innych spotkań; używanie gier i ćwiczeń, zabaw, gawęd; organizowanie zawodów i konkursów, pracy społecznej; branie udziału w uroczystościach religijnych i narodowych; prowadzenia izby- świetlicy itp., stosując system zastępowy.

b) Drużyny Wędrowników, które uprawiają jako całą drużyna specjalność techniczną, prowadzą pracę w zakresie swych specjalności na podstawie osobnych przepisów i instrukcji, wydanych przez władze organizacyjne.

II. ZAKŁADANIE DRUŻYNY

8) Zezwolenie na założenie Drużyny.

a) Zezwolenie na założenie Drużyny może otrzymać osoba, dająca gwarancję należytego wypełnienia przyjętych na siebie obowiązków oraz poprowadzenia nowo założonej Drużyny aż do chwili mianowania Drużynowego, posiadającego kwalifikacje wymienione poniżej (III.15).

b) Zezwolenie na piśmie udziela wyłącznie Hufcowy, gdy istnieją warunki rozwoju dla drużyny; jeśli zaś drużyna ma być zakładana na terenie szkoły, wówczas może to nastąpić za uprzednią zgodą dyrekcji/kierownika szkoły.

9) Drużyna próbna

a) Próbna Drużyna Harcerzy składa się z co najmniej 2 zastępów; Próbna Gromada z 2 szóstek; Próbna Drużyna Wędrowników z 2 patroli.

b) Po zorganizowaniu Drużyny kandydat na Drużynowego zgłasza Drużynę próbną, przesyłając do Hufcowego:

i. zgłoszenie Drużyny wraz z zobowiązaniem Drużynowego a jeśli Drużynowy jest niepełnoletni, wówczas również zobowiązanie opiekuna lub szczerpowego.

ii. adres lokalu, w którym Drużyna będzie miała swoją izbę, względnie, z którego będzie mogła korzystać.

c) Do Hufcowego powinien być zgłoszony również zastęp samodzielny lub drużyna złożona z zastępu harcerzy i zastępu wędrowników.

10) Drużyna próbna pozostaje, zależnie od decyzji Hufcowego, przez okres 3 - 6 miesięcy pod szczególną opieką i obserwacją Hufcowego. Okres ten ma na celu stwierdzenie, czy Drużynowy posiada odpowiednie warunki do dalszego, ciągłego rozwoju.

11) Drużyna próbna:

a) nosi nazwę "Próbna Drużyna w ..... (nazwa terenu na którym działa)

b) nie posiada pieczęci, sztandaru ani proporca

c) występuje na zewnątrz tylko po uzyskaniu wyraźnego zezwolenia Hufcowego.

12) Drużynowy Drużyny próbnej, o ile jest instruktorem lub/i ma ukończony kurs kształcenia na poziomie przewodnika, posiada wszystkie prawa i obowiązki drużynowego drużyny przyjętej do Związku.

13) Przy końcu okresu próbnego Hufcowy zarządza dokładną wizytację Drużyny i na jej podstawie podejmuje jedną z następujących decyzji:

a) stawia umotywowany wniosek do Komendanta Chorągwi o przyjęcie Drużyny do Z.H.P., dołączając swój raport z wizytacji Drużyny.

b) przedłuża okres próby na dalsze 3-6 miesięcy, jeżeli jest to potrzebne a widzi możliwości na rozwinięcie pracy.

c) rozwiązuje Drużynę, jeżeli praca nie rozwija się należycie i brak jest warunków potrzebnych do rozwoju Drużyny.

14) Drużyna przyjęta do Z.H.P.

a) Drużynę przyjmuje do Z.H.P. Komendant Chorągwi na wniosek Hufcowego.

b) Przy przyjęciu do Związku, Komendant Chorągwi na wniosek Drużynowego zatwierdza patrona Drużyny i nadaje Drużynie numer i kolor.

III DRUŻYNOWY.

15) Na czele Drużyny stoi Drużynowy. Kieruje on pracą Drużyny i powinien być w zasadzie podharcemistrzem lub przewodnikiem, albo co najmniej mieć ukończony kurs przewodników.

Drużynowym może być również mianowany działacz harcerski, po ukończeniu kursu dla przewodników. Harcerz lub działacz harcerski, który nie ukończył kursu dla przewodników, może prowadzić Drużynę jako „pełniący obowiązki drużynowego” (p.o.), z tym, że zobowiąże się uczestniczyć w najbliższym kursie dla przewodników.

16) Drużynowego mianuje i zwalnia Komendant Chorągwi na wniosek Hufcowego. Zawiesić Drużynowego może, w wypadkach nagłych, Hufcowy, z obowiązkiem natychmiastowego zawiadomienia o tym Komendanta Chorągwi.

17) P.o. Drużynowego mianuje i zwalnia Hufcowy.

18) Obowiązki Drużynowego.

Przed mianowaniem Drużynowy składa na piśmie, na ręce Hufcowego, zobowiązanie następującej treści:

“Zobowiązuję się:

- dołożyć wszelkich starań, aby powierzoną sobie młodzież wychować w myśl zasad i ideałów harcerskich, opartych na Przyrzeczeniu i Prawie Harcerskim;
- stale czuwać nad zdrowiem fizycznym i moralnym powierzonej sobie młodzieży;
- prowadzić pracę w drużynie według planu zatwierdzonego przez Hufcowego;
- współpracować ze Szczepowym;
- spełniać w terminie wszystkie obowiązki organizacyjne, w szczególności wysyłać raporty, opłacać pogłównne itp., stosownie do regulaminów i instrukcji harcerskich;
- czytać dostępne pisma harcerskie i podręczniki G.K.H.;
- czuwać nad majątkiem Drużyny, odpowiadać za całość działalności finansowej i gospodarczej Drużyny. Przez zobowiązanie to przyjmuję odpowiedzialność za majątek Drużyny;
- przestrzegać, by odznaki harcerskie były szanowane i, w razie wystąpienia ze Związku, legitymacje unieważnione i krzyże harcerskie zwrócone.
- dołożyć starań, celem przygotowania swego następcy, dla zachowania ciągłości pracy;
- nie opuścić Drużyny przed zwolnieniem mnie przez władzę przełożoną oraz przekazaniem majątku Drużyny według protokołu zdawczo-odbiorczego.”

19) Obowiązki p.o. Drużynowego są takie same jak Drużynowego.

20) Drużynowy jest odpowiedzialny za zdrowie i bezpieczeństwo młodzieży wchodzącej w skład Drużyny podczas zajęć Drużyny, np. na zbiórkach, wycieczkach, obozach itp. Jeśli władza przełożona wyda rozkaz, którego wypełnienie, według zdania Drużynowego, może zagrażać zdrowiu młodzieży, Drużynowy ma prawo zwrócenia się o rozkaz na piśmie, a odpowiedzialność spada wówczas na władzę wydającą rozkaz.

21) Prawa Drużynowego

Drużynowy decyduje we wszystkich sprawach dotyczących Drużyny, w granicach niniejszego Regulaminu i innych Regulaminów oraz instrukcji obowiązujących w Harcerstwie, a w szczególności:

- a) przyjmuje do Drużyny członków,
- b) zwalnia członków z Drużyny przed złożeniem przez nich Przyrzeczenia Harcerskiego,
- c) przeprowadza próby na stopnie i sprawności harcerski, według obowiązujących regulaminów organizacyjnych,
- d) dopuszcza członków Drużyny do Przyrzeczenia Harcerskiego,
- e) występuje z wnioskiem do Hufcowego o zwolnienie członków z Z.H.P. po Przyrzeczeniu Harcerskim,
- f) odbiera Przyrzeczenie Harcerskie, o ile jest podharcmistrem lub harcmistrem, po otrzymaniu upoważnienia od Hufcowego. (W wyjątkowych wypadkach, Hufcowy może jednorazowo upoważnić Drużynowego, który jest przewodnikiem i ukończył 21 lat, do odbierania Przyrzeczenia).
- g) mianuje: przybocznych, zastępowych i innych funkcyjnych w Drużynie,
- h) zarządza majątkiem Drużyny, a jeżeli jest niepełnoletni - w porozumieniu z Opiekunem/Szczepowym, zgodnie ze specjalnymi instrukcjami,
- i) przyznaje nagrody i udziela pochwały, zawiesza członków w czynnościach, wyznacza kary,
- j) wchodzi z urzędu do Zarządu Koła Przyjaciół Harcerstwa przy Drużynie, gdy w danej miejscowości nie ma Szczepowego
- k) reprezentuje Drużynę na zewnątrz, gdy w miejscowości nie ma Szczepowego lub Hufcowego.

22) Drużynowy, jako kierownik jednostki organizacyjnej, ma prawo samodzielnego występowania w sprawach harcerskich do miejscowych władz polskich i obcych oraz organizacji społecznych tylko wtedy, kiedy w tej miejscowości nie ma Szczepowego lub Hufcowego.

23) Prawa p.o. Drużynowego ustala Hufcowy.

IV. FUNKCYJNI DRUŻYNY

24) Przyboczny.

Przyboczny, w Drużynie Harcerzy, Drużynie Wędrowników lub w Gromadzie Zuchów, jest pomocnikiem i zastępcą Drużynowego. Zakres jego pracy ustala Drużynowy. Gdy w Drużynie Harcerzy jest kilku przybocznych, wówczas pomagają oni Drużynowemu w pracy, np. opiekują się poszczególnymi zastępami. Jeden z nich winien być mianowany przez Hufcowego zastępcą Drużynowego.

25) Zastępowi/patrolowi.

W Drużynie Harcerzy na czele zastępów stoją Zastępowi. Zadaniem ich jest prowadzenie zastępów. W Drużynie Wędrowników na czele patroli stoją Patrolowi.

26) Inni funkcyjni w Drużynie.

Inni funkcyjni w Drużynie, jak gospodarz, skarbnik, sekretarz, kronikarz, bibliotekarz itp. działają w zakresie ustalonym przez Drużynowego lub przez instrukcje wydane przez władze. W Gromadzie Zuchów mogą być dodatkowi pomocnicy, którzy, o ile działają w zakresie wychowawczym, noszą miano Wodza Zuchów – podobnie jak Drużynowy i Przyboczny.

27) Rada Drużyny.

a) Rada Drużyny jest organem doradczym Drużynowego. Rada Drużyny współdziała z Drużynowym przy układaniu i wykonywaniu programu pracy, omawia jej wyniki, wypowiada się co do przyjęcia, usunięcia, pochwał i kar, zawieszenia członków Drużyny itp.

b) W skład Rady Drużyny wchodzi: przyboczni, zastępowi i inni funkcyjni. Radę Drużyny zwołuje Drużynowy w zasadzie raz w miesiącu. Rada Drużyny jest jednocześnie Zastępem Zastępowych, który pod kierownictwem Drużynowego zdobywa i pogłębia wiadomości z zakresu metodyki, techniki harcerskiej i pracy nad sobą.

V. CZŁONKOWIE DRUŻYNY

28) Do Gromady Zuchów należą chłopcy, a w mieszanej gromadzie także dziewczęta, w wieku od 7 do 11 lat. Do Drużyny Harcerzy należą chłopcy zasadniczo w wieku od 11 do 18 lat.

Do Drużyny Wędrowników należą chłopcy zasadniczo w wieku od 15 do 21 lat.

29) Młodzież zgłasza się do gromady czy drużyny dobrowolnie za uprzednim zezwoleniem rodziców lub opiekunów.

30) Harcerzem, względnie Wędrownikiem, zostaje chłopiec z chwilą złożenia Przyrzeczenia Harcerskiego. Okres od chwili wstąpienia do Drużyny Harcerzy czy Wędrowników, do chwili złożenia Przyrzeczenia Harcerskiego jest okresem próbnym. Czas próby określa odpowiedni regulamin. Służba w Harcerstwie liczy się od daty Przyrzeczenia Harcerskiego.

31) Zuch po ukończeniu 11 lat jest pasowany na harcerza i przechodzi do Drużyny Harcerzy. Harcerz przechodzi do Drużyny Wędrowników w wieku zasadniczo 15 lat, gdy swymi zainteresowaniami przekracza ramy dotychczasowego programu Drużyny Harcerskiej. Górna granica wieku dla członków w Drużynie Harcerzy wynosi 18 lat; po przekroczeniu tego wieku harcerz musi Drużyny Wędrowników lub Kręgu Starszoharcerskiego. Powyższy wiek mogą przekroczyć tylko Przyboczni i Drużynowy. Maksymalna granica wieku dla członków w Drużynie Wędrowników wynosi lat 21. Wiek ten mogą przekroczyć Przyboczni i Drużynowy.

32) Zwalnianie Członka Drużyny.

- a) Członek Drużyny może być zwolniony z Drużyny na własną prośbę.
- b) Członek Drużyny wykazujący złą wolę, wyrażającą się w nie spełnianiu swych obowiązków, może być usunięty z Drużyny Członka po Przyrzeczeniu Harcerskim zwalnia z Z.H.P. i z Przyrzeczenia Harcerskiego Hufcowy, na wniosek Drużynowego. Członek Drużyny po Przyrzeczeniu Harcerskim usunięty ze Związku ma prawo odwołania się, drogą służbową, do Komendanta Chorągwi. O zwolnieniu członka z Drużyny na własną prośbę, lub o usunięciu ze Związku, zawiadamia się rodziców, względnie opiekunów.

33) Ponowne przyjęcie do Drużyny

O ponownym przyjęciu do Drużyny decyduje Drużynowy. Były harcerz po Przyrzeczeniu, o ile wystąpił z Z.H.P. na własną prośbę – co stwierdzi przy ponownym przyjęciu do Związku – nie potrzebuje powtarzać Przyrzeczenia. O ile był usunięty lub po zwolnieniu na własną prośbę nie przestrzegał Prawa Harcerskiego, winien Przyrzeczenie powtórzyć po odbyciu okresu próbnego. Na ponowne przyjęcie do Drużyny usuniętego z Z.H.P. przez Hufcowego winien wyrazić zgodę Hufcowy. Pozostawia się decyzji Drużynowego, jeśli chodzi o stopień młodzika i wywiadowcy, czy ponownie wstępujący otrzyma z powrotem dawne stopnie, czy też musi je na nowo zdobywać. Jeśli chodzi o stopnie wyższe, decyzja należy do Hufcowego.

34) Prawa i obowiązki członków.

Członkowie Drużyny mają obowiązek:

- żyć według Prawa Harcerskiego,
- dbać o godność Drużyny i Z.H.P. oraz munduru harcerskiego,

- brać udział w pracach zastępu i Drużyny, w ich zbiórkach, wycieczkach itp.,
- stosować się do Przepisów i Regulaminów Harcerskich oraz płacić składki.

Członkowie Drużyny mają prawo:

- korzystać z urządzeń Z.H.P.,
- nosić mundur i odpowiednie odznaki harcerskie,
- brać udział w życiu organizacji.

VI SZCZEPOWY

35) Szczepowy koordynuje pracę drużyn Organizacji Harcerzy w danej miejscowości.

- a) Szczepowy ma prawo brać udział we wszystkich przejawach życia Drużyn.
- b) Swoje uwagi o pracy Gromady/Drużyny komunikuje Hufcowemu.
- c) Szczepowy wchodzi z urzędu do Zarządu Koła Przyjaciół Harcerstwa przy Drużynie i reprezentuje Szczep na zewnątrz.
- d) W wypadku niepełnoletniości Drużynowego, Szczepowy pełni rolę opiekuna Drużyny i podpisuje zobowiązanie Opiekuna jak poniżej (par.VII).

VII. OPIEKUN

36) Drużyna musi mieć Opiekuna w przypadku gdy drużynowy jest niepełnoletni.

- a) Jeśli drużyna wchodzi w skład szczepu, Opiekunem jest Szczepowy.

b) Jeśli w danej miejscowości nie ma Szczepu, Opiekunem może być odpowiedzialna osoba pełnoletnia, zatwierdzona przez Hufcowego, niekoniecznie należąca do Związku Harcerstwa Polskiego.

c) Opiekun podpisuje następujące zobowiązanie: „Wobec niepełnoletniości Drużynowego, zobowiązuję się odpowiadać za całość działalności finansowej i gospodarczej Drużyny. Przez zobowiązanie to przyjmuję odpowiedzialność za majątek Drużyny”.

VIII KAPELAN DRUŻYNY/SZCZEPU.

37) Celem sprawowania opieki moralnej i religijnej nad członkami, Drużyna winna mieć swego Kapelana lub korzystać z opieki Kapelana Szczepu, względnie Hufca.

38) Sposób powołania, prawa i obowiązki Kapelanów określa Regulamin Kapelanów Harcerskich.

39) Kapelan Drużyny/Szczepu wchodzi z urzędu do Zarządu K.P.H. przy Drużynie/Szczepie.

IX. KOŁA PRZYJACIÓŁ HARCERSTWA.

40) Przy Drużynie lub Szczepie powinno istnieć Koło Przyjaciół Harcerstwa, które działa na podstawie Regulaminu Głównego Z.H.P.

41) Drużynowy z urzędu wchodzi do Zarządu K.P.H., jeżeli K.P.H. jest przy drużynie. Szczepowy z urzędu wchodzi do Zarządu K.P.H., jeżeli K.P.H. jest przy Szczepie. Gdy w Hufcu jest więcej drużyn, a tylko jedno Koło, wówczas do Zarządu K.P.H. wchodzi Hufcowy.

X. ADMINISTRACJA DRUŻYNY

42) Książki i teczki administracyjne Drużyny

Drużyna zobowiązana jest posiadać następujące książki:

- a) Książkę Pracy Drużyny,
- b) Książkę Kasową wraz z kwitariuszem przychodów i teczką dowodów rozchodowych,
- c) Książeczkę Zastępów,
- d) Teczke pism przychodzących,
- e) Teczke kopii raportów i pism wychodzących,
- f) Teczke Rozkazów Hufca, Chorągwi,
- g) Teczke Regulaminów i Instrukcji stale obowiązujących. Pożądane jest prowadzenie Książki Inwentarzowej Drużyny, a także Kroniki Drużyny o dowolnym formacie i sposobie prowadzenia, która ilustrowałaby życie Drużyny. Powinne znaleźć się w niej rysunki, fotografie, opisy, pamiątki itp.

43) Fundusze Drużyny

Fundusze Drużyny powstają z:

- a) składek członków Drużyny,
- b) zapomóg władz harcerskich i K.P.H.,
- c) imprez dochodowych Drużyny,
- d) darów i ofiar.

44) Archiwum

Zapisane książki i wypełnione teczki składa się w archiwum Drużyny lub Szczepu. Archiwum Drużyny znajduje się pod zamknięciem i opieką jednego z przybocznych lub sekretarza, który prowadzi dokładny spis książek i teczek złożonych w archiwum.

45) Pieczęć.

Drużyna używa pieczętki nagłówkowej, podłużnej, długości 7cm, według wzoru, np. Z.H.P.

3 Drużyna Harcerzy
im. Stefana Czarneckiego
w Londynie

X. PRZEKAZANIE KIEROWNICTWA NAD DRUŻYNĄ.

46) Przekazanie kierownictwa nad Drużyną może się odbyć za zezwoleniem lub na polecenie Hufcowego.

47) Przekazanie Drużyny odbywa się w obecności Hufcowego lub delegowanego przez niego instruktora.

48) Protokół zdawczo-odbiorczy według specjalnego wzoru sporządza się w 3 egzemplarzach. Jeden egzemplarz otrzymuje Hufcowy, drugi ustępujący Drużynowy, trzeci zaś pozostaje w aktach Drużyny. Protokół zdawczo-odbiorczy powinien być spisany w obecności Opiekuna/Szczepowego lub delegata Hufcowego.

49) Jeśli ustępujący lub odbierający Drużynowy jest niepełnoletni, wówczas Opiekun winien być również obecny jako współodpowiedzialny za majątek Drużyny.

XI. ZAWIESZENIE DRUŻYNY.

50) Zawiesić Drużynę w pracy może w uzasadnionym wypadku Hufcowy, z obowiązkiem natychmiastowego zawiadomienia o tym Komendanta Chorągwi. Zabezpiecza on również majątek Drużyny.

XII. ROZWIĄZANIE DRUŻYNY.

51) Drużyna może być rozwiązana z powodu:

- a) nie przejawiania żadnej działalności,
- b) stałego obniżania poziomu pracy,
- c) popełnienie przez całą Drużynę lub większość jej członków czynu rażąco sprzecznego z harcerskimi zasadami ideowymi lub regulaminami Z.H.P.

52) Rozwiązać Drużynę może Komendant Chorągwi na wniosek Hufcowego, lub z własnej inicjatywy.

53) Drużynowy/Szczepowy rozwiązanej Drużyny ma prawo odwołać się od decyzji Komendanta Chorągwi drogą służbową do Naczelnika Harcerzy.

54) O losach pozostałych członków i majątku rozwiązanej Drużyny decyduje Komendant Chorągwi.

PRYZRZECZENIE HARCERSKIE

Mam szczerą wolę, całym życiem pełnić służbę Bogu i Polsce,
nieść chętną pomoc bliźnim i być posłusznym Prawu Harcerskiemu

PRAWO HARCERSKIE

1. Harcerz służy Bogu i Polsce i Sumiennie spełnia swoje obowiązki
2. Na słowie harcerza polegaj jak na Zawiszy
3. Harcerz jest pożyteczny i niesie pomoc bliźnim.
4. Harcerz w każdym widzi bliźniego, a za brata uważa każdego innego harcerza.
5. Harcerz postępuje po rycersku.
6. Harcerz miłuje przyrodę i stara się ją poznać.
7. Harcerz jest karny i posłuszny rodzicom i wszystkim swoim przełożonym.
8. Harcerz jest zawsze pogodny.
9. Harcerz jest oszczędny i ofiarny.
10. Harcerz jest czysty w myśli, mowie i uczynkach i zwalcza szkodliwe nałogi.